

Концепція підготовки збірної команди України з аеронавтичного багатоборства з урахуванням результатів виступу на чемпіонаті Європи

Цимбалюк Ж. О., Піддубний О. Г.

Харківський національний університет повітряних сил імені Івана Кожедуба, Харків, Україна

Анотація. Розглянуті підходи до підготовки аеронавтичних багатоборців з урахуванням особливостей умов навчальної діяльності, організації спортивно-масової роботи курсантів льотного профілю, правил проведення змагань та результатів виступу Збірної команди України на міжнародних змаганнях.

Ключові слова: аеронавтичне багатоборство, відбір, етапи підготовки.

Вступ. Багатоборство – вид спорту або спортивна дисципліна, що включає в себе змагання в декількох дисциплінах одного або різних видів спорту. В даний час в ряді держав прикладні багатоборства продовжують культивуватися. Так, військове п'ятиборство є невід'ємною спортивною дисципліною світових ігор (СИЗМ). Одним з його різновидів є аеронавтичне багатоборство, в якому мають право змагатися військовослужбовці льотних спеціальностей, та воно складається з наступних конкурсів [1, 3, 4]: льотний конкурс; спортивний конкурс (який складається з наступних змагань: стрільба; фехтування; плавання; баскетбольний тест; смуга перешкод; спортивне орієнтування). Кожен учасник команди повинен взяти участь у всіх видах спортивних змагань. В змаганнях застосовуються Міжнародні спортивні правила [4].

Перед тренером команди з аеронавтичного багатоборства постає проблема відбору з курсантів найбільш перспективних спортсменів для комплектації збірної команди для участі в міжнародних змаганнях та застосування індивідуальних підходів в подальшому тренуванні кожного з членів команди.

У зв'язку з тим, що аеронавтичне багатоборство є новим видом спорту в нашій країні, відсутні публікації щодо відбору та підготовки спортсменів у цьому виді спорту.

Мета дослідження полягає в визначенні концепції підготовки спортсменів з аеронавтичного багатоборства на різних етапах з урахуванням результатів їх виступу на Чемпіонаті Європи.

Завданнями дослідження є розгляд сучасних підходів до підготовки спортсменів в інших видах багатоборства та обґрунтування підходу до організації підготовки спортсменів в аеронавтичному багатоборстві з урахуванням результатів їх виступу на Чемпіонаті Європи.

Матеріал і методи дослідження. Проаналізовано результати виступу Збірної команди України з аеронавтичного багатоборства на Чемпіонаті Європи та визначено проблеми в подальшій підготовці спортсменів. Задіяні в підготовці 20 курсантів.

Завдання, які були поставлені в дослідженні, вирішувались за допомогою таких методів: аналіз і узагальнення наукової інформації з проблеми дослідження, навчально-методичної та нормативної документації; тестування курсантів.

Результати дослідження та їх обговорення. Аеронавтичне багатоборство – військово-прикладний вид спорту, який не культивується серед дітей та підлітків. Відбір спортсменів до секції аеронавтичного багатоборства відбувається серед курсантів ВВНЗ. Враховуючи можливість участі в змаганнях лише військовослужбовців льотних спеціальностей, відбір до команд з аеронавтичного багатоборства доцільно проводити лише в єдиному військовому закладі – Харківському національному університеті повітряних сил імені Івана Кожедуба.

Традиційно відбір та спортивна орієнтація в багатоборствах являють собою складний і тривалий процес багаторічної підготовки, що ділиться на етапи: початкова підготовка; початкова спеціалізація; поглиблене спортивне вдосконалення; вищі досягнення; спортивне довголіття. Кожен етап має свої цілі, тривалість і критерії відбору, які використовуються для подальшої підготовки спортсменів. Але враховуючи нетривалий термін навчання в ВВНЗ, тривалість кожного з етапів значно коротшає, при цьому результати очікуються найвищі [1, 2].

Першим і одразу успішним є виступ Збірної команди України з аеронавтичного багатоборства на відкритому Чемпіонаті Європи (Литва, Каунас, червень 2017 року). Команда посіла загальне III місце. Вона складалася з курсантів ХНУПС імені Івана Кожедуба.

Проаналізувавши результати виступу зазначимо, що загальний результат складається з III місця серед чоловіків та III місця серед жінок. При детальному аналізі визначаємо, що в особистій першості у загальному заліку жоден з членів команди не посів призових місць. В окремих спортивних конкурсах зазначимо I місце з плавання Кметюка Д., I місце з фехтування Кметюка Д., II місце на смузі перешкод Яреми Д., I місце з

плавання Пестинк В., II місце зі спортивного орієнтування Кушнірової А., III місце зі спортивного орієнтування Пестинк В.

Представники команди, які посіли особисті призові місця, були непереконливими в інших спортивних конкурсах, а такі конкурси як стрільба та баскетбольний тест залишились не тільки без нагород, але були провалені всіма представниками команди (найкраще 6 місце, найгірше – 21).

Отже, під час аналізу результатів виступу команди бачимо виразну спортивну спеціалізацію членів команди. На подальшому етапі підготовки доцільно включення в тренувальний процес відразу всіх видів з індивідуальним розподілом часу кожного з учасників команди на підготовку у всіх спортивних конкурсах. На етапі поглибленого спортивного вдосконалення необхідно визначити найбільш результативні показники спортсменів та зосередитися на їх покращенні.

З урахуванням часу та графіку тренувань, особливостей умов навчальної діяльності, організації спортивно-масової роботи курсантів льотного профілю розроблено програми з підготовки зі стрільби та баскетбольного тесту. Вони розраховані на весь навчальний рік, поділяються на три етапи, містять постійний контроль результативності.

Висновки. Враховуючи особливості умов навчальної діяльності, організації спортивно-масової роботи курсантів льотного профілю, правил проведення змагань та результати їх виступу на Чемпіонаті Європи було визначено цілі подальших етапів підготовки Збірної команди України з аеронавтичного багатоборства та розроблено програми по підготовці спортсменів в окремих видах спортивного конкурсу до міжнародних змагань в наступному році (Чемпіонату Європи та Чемпіонату світу).

У **перспективі нашого дослідження** передбачено визначити тестові завдання для кожного з етапів підготовки спортсменів до відбору на міжнародні змагання.

Список використаної літератури.

1. Кирпенко В.М., Корчагін М.В., Одінаєв О.К. та ін. *Аеронавтичне багатоборство*. Харків: ХНУПС, 2016. 168 с.
2. Макаров А.Н., Теннов В.П., Сириш П.З. *Легкая атлетика*. М: Просвещение, 1990. 208 с.
3. *Military pentathlon. Regulations*. 2013. 132 s. Режим доступу: http://www.cism-milспорт.org/eng/003_SPORTS/012_mil_pent/Regulations/MilPent%20Regulation%20Edition%202013.pdf
4. *Military pentathlon. Annexes*. Edition International military sports council. 2016. 129 s.